

۶ هزار خودروی وارداتی عرضه می‌شود

۶ هزار خودروی وارداتی در دور جدید ثبت‌نام عرضه می‌شود و بر اساس آیین‌نامه حداکثر زمان تحویل خودرو به متقاضیان ۴ ماه است. به گزارش مهر، مهدی ضیغمی، مدیر طرح واردات خودروی وزارت صمت با بیان اینکه ثبت‌نام خودروهای وارداتی از روز چهارشنبه دوم آبان آغاز می‌شود، گفت: متقاضیان تا هفتم آبان مهلت دارند در سامانه یکپارچه خودروهای وارداتی ثبت‌نام کنند. ضیغمی افزود: البته متقاضیان خرید این خودروها باید قبل از ثبت‌نام نسبت به بلوکه کردن مبلغ ۵۰۰ میلیون تومان نزد یکی از بانک‌های عامل اقدام کنند که این فرصت تا روز شنبه ۵ آبان به متقاضیان داده شده است. مدیر طرح واردات خودرو وزارت صمت درباره سقف قیمت واردات خودرو تصریح کرد: سقف قیمت واردات خودرو تغییر ی نکرده است.

انتقاد تند غضنفری به مجمع تشخیص

در حالی که وزیر قبلی نفت با سرمایه‌گذاری صندوق توسعه ملی در صنایع با بالادستی وزارت نفت مخالفت کرده و موضوع در مجمع تشخیص مصلحت نظام قفل شده بود، باید دید با تغییر مسئولان وزارت نفت موافقت این سرمایه‌گذاری بر طرف خواهد شد یا خیر. به گزارش تسنیم، اخیراً مهدی غضنفری، رئیس هیئت عامل صندوق توسعه ملی در اظهاراتی تند نسبت به مخالفت مجمع تشخیص مصلحت نظام با پیشنهاد این صندوق برای سرمایه‌گذاری در میادین نفتی واکنش نشان داده است. از این طریق ناترازی دولت و صندوق از بین می‌رفت. ضمن اینکه سهم خود را از میادین مشترک که توسط کشورهای همسایه در حال استفاده هستند را می‌زدیم. اما در مجمع تشخیص مصلحت، به دلایل مختلفی از جمله دلایل آشکار سیاسی با این موضوع مخالفت شد. به غیر از این موضوع کج‌فهمی، نگاه‌های کمونیستی یا سوسیالیستی شدید، حسادت و نفهمی نیز وجود داشت. همه این موارد سبب شد تا عمق این پیشنهاد درک نشود. در نهایت با این ادعا که شما بنگاه‌دار خواهید شد با پیشنهاد صندوق مخالفت شد و رای کافی نیاورد.

انتقال ۷۰ میلیارد لیتر نفت از طریق خطوط لوله

طی ۶ ماه نخست امسال ۷۰ میلیارد لیتر مواد نفتی به سراسر کشور ارسال شده است. همچنین وزارت نفت آمادگی کامل برای انتقال سوخت زمستانی را دارد. به گزارش ایلنا علی احمدی پور مدیر عامل شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران در این باره گفت: صنعت انتقال نفت بی‌وقفه در حال انجام وظایف خود و انتقال فرآورده‌های نفتی و نفت خام به صورت ایمن و پایدار از طریق شبکه خطوط لوله در سراسر کشور است. او با اشاره به میزان انتقال در نیمه نخست امسال تصریح کرد: از ابتدای فروردین تا پایان شهریور، از بستر شبکه خطوط لوله، ۳۷ میلیارد لیتر نفت خام و ۳۳ میلیارد لیتر انواع فرآورده نفتی به مبادی مصرف انتقال داده شده است. مدیرعامل شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران درباره سوخت‌رسانی به نیروگاه‌ها بیان کرد: در این مدت همچنین حدود یک میلیارد و ۹۰۰ میلیون لیتر سوخت مایع به نیروگاه‌های متصل به شبکه خطوط لوله ارسال شده است.

کانسال تقلب خاموش

جرایم مالی تجارت محور سالانه ۱/۶ تریلیون دلار به اقتصادهای جهانی ضربه می‌زند

فاطمه لطفی

مترجم و روزنامه‌نگار

یک کشتی بزرگ کانتینری را تصور کنید که از یک بندر در جنوب شرقی آسیا حرکت می‌کند؛ بار این کشتی تجهیزات الکترونیکی است و ظاهراً ارزش بارش به ۲ میلیون دلار می‌رسد. اما در این میان موضوعی به دقت پنهان شده است: ارزش گذاری این کالاها بسیار کمتر از میزان واقعی‌شان بوده؛ در واقع ارزش واقعی بازار بار این کشتی احتمالاً بیش از ۱۰ میلیون دلار است. این تنها یک نمونه از دستکاری در فاکتورهای است که مشخصه جرایم مالی تجارت محور است. این دستکاری‌ها به مجرمان امکان می‌دهد تا ۸ میلیون دلار از وجوه غیرقانونی را از طریق کانال‌های تجاری قانونی خارج کنند و هیچ ردیابی از خود به جا نگذارند. وقتی کشتی به اروپا می‌رسد، معاملات تقلبی اش هم کامل شده و پول به حساب‌هایی خارج از کشور مبدأ و مقصد واریز شده است. تجارت‌دانا فرابندی پیچیده است که منعکس‌کننده ماهیت زنجیره‌های تأمین به هم پیوسته در سراسر جهان است. این در حالی است که این شبکه‌های تجاری به راحتی می‌توانند مورد سوءاستفاده گروه‌های مجرم سازمان‌یافته (OCC)، پول‌شویی‌های حرفه‌ای (PML) و شبکه‌های تأمین مالی تروریسم (TF) قرار گیرند تا انواع بی‌شمار جریان‌های مالی، از جمله پول‌شویی درآمدهای ناشی از جرم، مانند قاچاق مواد مخدر، موارد تأمین مالی تروریسم و فرار از تحریم‌ها به راه اندازند. جرایم مالی تجارت محور یکی از مخرب‌ترین و البته کم‌گزارش‌ترین تهدیدهایی است که امروزه اقتصاد جهانی با آن مواجه است. تخمین زده می‌شود اثر این جرایم سالانه ۱/۶ تریلیون دلار است، یعنی چیزی حدود تولید ناخالص داخلی اقتصادهای بزرگی چون استرالیا. این ارقام سیستم‌های مالی را دچار فرسایش کرده، تبدیل به محرکی برای فعالیت‌های غیرقانونی شده و توسعه اقتصادی را امکان‌ناپذیر می‌کند. بیشتر در گزارش‌های دفتر پاسخگویی دولت (GAO) ایالات متحده منتشر کرده بود، آمده که حدود ۸۰ درصد تجارت بین‌المللی پردازش شده از طریق مؤسسات مالی با استفاده از تجارت «حساب باز» انجام می‌شود، یعنی تجارتی که توسط بانک تأمین مالی نمی‌شود و طبق همین گزارش کارشناسان این جرائم و نمایندگان بانک‌ها می‌گویند که توانایی بانک‌ها برای شناسایی شاخص‌های مرتبط با جرایم مالی تجارت محور برای معاملات با حساب باز محدود است. حساب باز در فروش‌هایی استفاده می‌شود که در آن پرداخت پس از ارسال کالا یا دریافت خدمات، معمولاً در ۳۰، ۶۰ یا ۹۰ روز انجام می‌شود، اما طبق شرایط تجاری می‌تواند بیشتر باشد.

جرایم مالی تجارت محور چیست؟

جرایم مالی تجارت محور (TBMC) طیف گسترده‌ای از فعالیت‌های غیرقانونی را در بر می‌گیرد که از سیستم تجارت جهانی برای اهداف شوم سوءاستفاده می‌کند. در خط مقدم این جرایم، پولشویی تجارت محور (TBML) و تأمین مالی تروریسم تجارت محور (TBTF) قرار دارند. پولشویی تجارت محور فرآیند پیچیده پنهان کردن منشأ وجوه غیرقانونی و مشروعیت بخشیدن به آنها از طریق معاملات تجاری است. در حالی که تأمین مالی تروریسم تجارت محور از مکانیسم‌های تجاری برای تأمین مالی فعالیت‌های تروریستی استفاده می‌کند، خواه این وجوه از منابع قانونی باشد یا از منابع غیرقانونی به دست آمده باشد.

دستکاری صورت حساب‌ها، ارائه نادرست محصولات، و نقض

قوانین گمرکی و مالیاتی، و ایجاد شبکه پیچیده‌ای که تشخیص و مداخله مقامات و مؤسسات مالی را با مشکل مواجه می‌کند، از جمله فرایندهای پیچیده‌ای هستند که این نوع جرایم را امکان‌پذیر می‌سازند. ریچارد بیکر، کارشناس جرایم مالی می‌گوید: «هر چیزی را که بتوان قیمت‌گذاری کرد، امکان قیمت‌گذاری اشتباه دارد.» در چارچوب پولشویی تجارت محور دستکاری فاکتورها از طریق قیمت‌گذاری بیش از حد یا کمتر از آن، عمدتاً یک هدف را دنبال می‌کند: انتقال وجوه به داخل یا خارج از یک سیستم مالی. به عبارت دیگر، برای انتقال وجوه به خارج از یک کشور، مجرمان یا کالاهایی را وارد می‌کنند که قیمت‌گذاری آنها بالاتر از قیمت اصلی بوده یا کالاهایی را صادر می‌کنند که قیمت‌گذاری آن کمتر از ارزش واقعی‌شان بوده است. در حالی که برای انتقال وجوه به داخل یک کشور، مجرمان کالاهایی را وارد می‌کنند که ارزش آنها کمتر از ارزش واقعی قیمت‌گذاری شده یا کالاهایی را صادر می‌کنند که ارزش آنها بیش از قیمت واقعی‌شان ارزش گذاری شده است.

این تئانی طرف‌های تجاری با جعل قیمت‌های کالاها را نشان می‌دهد، اما فرورسندده و خریدار همیشه تنها طرف‌های تئانی نبوده‌اند. به عنوان مثال، یک نهاد داخلی که به عنوان یک کارگزار تجاری عمل می‌کند، مسئول دستکاری صورتحساب‌ها و فاکتورهای یک شرکت واقع در حوزه قضایی خارجی (خریدار) خواهد بود و بخشی از مبلغ این دستکاری را فرورسندده منتقل می‌شود. مبلغ حاصل از قیمت‌گذاری بیش از حد یک کالا به عنوان کمسیون به طرف‌های تئانی پرداخت می‌شود یا به حساب‌هایی در بانک‌های خارجی منتقل می‌شود. البته صدور فاکتور برای کالاهایی که بیش از ارزش واقعی قیمت‌گذاری شده‌اند ممکن است برای مقاصد مالیاتی نیز مورد استفاده قرار گیرد؛ به این ترتیب که در کشورهایی که مشوق‌هایی را برای افزایش صادرات به شرکت‌ها پرداخت می‌کنند این نوع صدور فاکتور به وفور دیده می‌شود. در کنار فاکتورنوسیی با قیمت بالای غیرواقعی، صادرکننده کالا را برای واردکننده می‌فرستد در حالی که واردکننده آن را به قیمتی بالاتر از مبلغ مندرج در فاکتور در بازار می‌فروشد. اختلافات بین ارزش کالا و اسناد مربوط به ترخیص کالا راهی است برای فرار از عوارض گمرکی وارداتی. این جرایم مالی تجارت محور به‌غم هزینه‌نگفتنی که دارد، همچنان به‌فعالیت پنهان خود ادامه می‌دهد و از همان سیستم‌هایی که برای تسهیل تجارت جهانی طراحی شده‌اند، تنها در بریتانیا، سالانه ۱۰۰ میلیارد پوند «پول کثیف» جابه‌جایی می‌شود. همین گزارش می‌گوید که بیش از ۴۰ میلیون برده و ۱۵۲ میلیون کودک کار در سراسر جهان وجود دارد و در بخش دیگری از گزارش مجمع جهانی اقتصاد آمده است که برآورد جهانی فرار مالیاتی بر درآمد سرمایه در حدود ۱۸۹ میلیارد دلار در سال است و جرایم مالی تجارت محور توان آن را دارد که برای فرار از تحریم‌های کشورها استفاده شود. وزارت خزانه‌داری ایالات متحده می‌گوید که یکی از کاربردهای جرایم مالی تجارت محور فرار از محدودیت‌های ارزی است. دیگر کاربرد جرایم مالی تجارت محور، فرار از عوارض واردات کالاها لوکس است. همانند فرار مالیاتی، کالاهای لوکس مانند ساعت و اتومبیل نیز اغلب بخشی از کلاهبرداری‌هایی است که در آنها فاکتورها دستکاری می‌شوند.

چرا مقابله با جرایم مالی تجارت محور دشوار است؟

مؤسسه استنتز (Eastnets) برای سئوئیفت و دیگر مؤسسات مالی در خاورمیانه، خدمات فنی ارائه داده و بر پرداخت‌ها و تبادلات بانکی در سئوئیفت نظارت می‌کنند. پیچیدگی فزاینده جرایم مالی تجارت محور در گزارش اخیر استنتز به خوبی نشان داده شده است. این گزارش با عنوان «درون شکسته، بیرون شکسته»: مبارزه جهانی علیه جنایات مالی تجارت محور»، دامنه تهدیدی را آشکار می‌کند که بسیار گسترده است. بر اساس این گزارش، مؤسسات مالی در مبارزه با جرایم مالی تجارت محور با چالش‌های مهمی روبه‌رو هستند که در درجه اول به دلیل پراکندگی داخلی، پیچیدگی مقررات و تأخیر در

پذیرش فناوری است. جرایم مالی تجارت محور با پیچیده‌تر شدن تجارت جهانی در مناطقی رشد می‌کند که از روش‌های سنتی برای نظارت بر روندهای تجاری استفاده می‌کنند. شبکه‌های جهانی از شکاف‌های بین حوزه‌های قضایی، سیستم‌های مالی پراکنده و مقررات در حال تحول سوءاستفاده می‌کنند و این امر باعث می‌شود مؤسسات مالی نتوانند با سرعت عمل این گروه‌های مجرم همگام شوند و نظارت خود را ادامه دهند. این امر یک نتیجه بیشتر ندارد و آن تهدید فزاینده ثبات مالی جهانی است. یکی از مهمترین موانع برای مبارزه با جرایم مالی تجارت محور، پراکندگی داخلی در مؤسسات مالی است. بر اساس گزارش «درون شکسته، بیرون شکسته» ۴۲ درصد از مؤسسات و نهادهای بین‌المللی، سیستم‌های قطع شده و داده‌های محوشده را به‌عنوان موانع اصلی در مبارزه با جرایم مالی تجارت محور ذکر می‌کنند. در اروپا، که تقاضاهای نظارتی به‌ویژه سختگیرانه هستند، این رقم به ۵۹ درصد می‌رسد. مدیریت ریسک جرایم مالی تجارت محور اغلب در سه تا چهار بخش از جمله رعایت مقررات، پیشگیری از تقلب و امور مالی تجارت اثرگذار است. این تلاش‌های پراکنده نقاط کور ایجاد می‌کند و به مجرمان اجازه می‌دهد از شکاف‌های نادیده گرفته در نظارت بر تجارت سوءاستفاده کنند. مؤسسات باید پلتفرم‌های مشارکتی بیشتری داشته باشند که امکان اشتراک‌گذاری بی‌درنگ داده‌ها و نوآوری‌های متقابل را فراهم کند. در تابستان ۲۰۲۴، یک نظرسنجی جهانی نشان داد که مؤسسات مالی تا چه حد در مواجهه با تهدید فزاینده جرایم مالی تجارت محور آماده هستند: گزارش به واقع توضیح می‌دهد که این آمادگی بسیار کم است. این نظرسنجی از ۱۵۰ مؤسسه از سراسر جهان، چالش‌های مهم، شکاف‌های فناوری و استراتژی‌های مدیریت ریسک پراکنده را که به افزایش جرایم مالی تجارت محور منجر می‌شود نمایان ساخته است.

عوامل مؤثر بر افزایش جرایم مالی تجارت محور

پراکندگی نهادی: ۲۲ درصد از مؤسساتی که از آنها نظرسنجی به عمل آمد، داده‌های گم‌شده و توقف جریان‌های کاری را به عنوان موانع اصلی می‌دانند که در این میان بانک‌های اروپایی با ۵۹ درصد بیشترین شکایات را دارند. ساختارهای پراکنده و تکه‌تکه شده شکاف‌های قابل توجهی به بار می‌آورند در نتیجه بازیگران جرایم از آن بهره‌برداری می‌کنند. پیچیدگی نظارتی: ۶۵ درصد مؤسسات شرکت‌کننده در این نظرسنجی پیچیدگی نظارتی را به عنوان چالش اصلی مقابله با جرایم مالی تجارت محور معرفی کردند. ۶۸ درصد مؤسسات اروپایی و ۷۳ درصد مؤسسات آمریکایی شمالی به‌ویژه تحت فشار قوانینی هستند که مدام در حال تغییر و تحولند و در نتیجه این مؤسسات را در برابر تکنیک‌های جرایم مالی در حال ظهور آسیب‌پذیر می‌کند. پذیرش ناسازگار فناوری: به‌غم اینکه ۸۷ درصد از مؤسسات هوش مصنوعی را برای تشخیص جرایم مالی تجارت محور ضروری می‌شناسند، هنوز تردیدهایی بسیاری درباره اجرای مؤثر این فناوری‌ها در مواجهه با پراکندگی مؤسسات، سیل‌های داده و دیگر چالش‌ها وجود دارد. سیل‌های داده مجموعه‌ای از داده‌های نگهداری‌شده توسط یک گروه است که به راحتی یا به‌طور کامل توسط گروه‌های دیگر در همان سازمان قابل دسترسی نیست. این دسترسی و استفاده از داده‌های شرکت را برای کاربران سایر بخش‌های سازمان دشوار می‌کند و زمانی که یک سازمان می‌خواهد داده‌ها را به اشتراک دهد، داده‌های مخفی مانع بزرگی بر سر راه آن می‌شود. مؤسسات مالی برای مقابله مؤثر با جرایم مالی تجارت محور، باید سیل‌های داخلی داده را تجزیه و سیستم‌های داده را متمرکز کنند و استفاده از ابزارهای مبتنی بر هوش مصنوعی را در اولویت قرار دهند. بدون اقدام قاطع، این مؤسسات باید خطر عقب افتادن در مبارزه با جرایم مالی و مواجهه با پیامدهای شدید نظارتی و اعتباری را به جان بخرند. این نظرسنجی نشان می‌دهد شیوه‌های مدیریت ریسک جرایم مالی تجارت محور در مناطق و سازمان‌های مختلف، از بانک‌های محلی گرفته تا غول‌های مالی جهانی جقدر با هم متفاوت است. بانک‌های اروپایی با سیل‌های اطلاعاتی دست‌وپنجه نرم می‌کنند، در حالی که هم‌تایان آمریکایی شمالی آن‌ها با اضافه بار نظارتی و قوانین دست‌وپنجه‌گیر دست‌وپنجه‌نرم می‌کنند. با این حال، یک موضوع مشترک در همه این مناطق وجود دارد: و آن فوریتی است که باید برای جلوگیری از این نوع جرایم به کار گرفته شود.

تهدید پنهان جرایم مالی تجارت محور

اخیراً نزدک (Nasdaq) گزارشی درباره جرایم مالی منتشر کرده بود. در این گزارش آمده که در میان شایع‌ترین جرایمی که تریلیون‌ها دلار جریان‌های غیرقانونی و فعالیت‌های پولشویی را به همراه داشته است، قاچاق مواد مخدر با ۷۸۲ میلیارد دلار، قاچاق انسان ۳۴۶/۷ میلیارد دلار و تأمین مالی تروریسم با ۱۱ میلیارد دلار در صدر قرار دارند. اما گزارش استنتز هم می‌نویسد که جرایم مالی تجارت محور یک موضوع جهانی است که سالانه ۱/۶ تریلیون دلار به

عکس: خبرگزاری صدا و سیما